SHALOM SYNAGOGUE AN EXAMPLE OF DETAILED DOCUMENTATION

Maps and Aerial Photos History View of the Synagogue Entrance Courtyard Western Wall Southern Wall Eastern Wall of Heichalot Decorated Ceilings Judaica Conclusions of Documentation Existing Situation Reconstructed Situation Hazards

Preface

This paper is a first documentation and research of "Shalom" synagogue of the old Jewish quarter of Izmir. The "Shalom" synagogue is one of nine synagogues, that are located in this old Jewish quarter of Izmir (in other parts of the city now exist 3 more synagogues). Drawings and historical research of the Jews of Izmir, indicate that in past days there used to be 27 synagogues in the city.

Apart from the architectural documentation, we have documented the synagogue by detailed photographs, to include the documentation of the large number of Judaica objects found in the synagogue. This paper suggests an analysis of the different forms and stages in the development of the synagogue in different periods of time in the past.

Today, the synagogue is in a satisfying condition of maintainance, yet routine maintainance, works as well as more urgent work of conservation should be performed. In this paper we tried to point out some of the more urgent problems that require treatment.

In its typology, its architectural details and in its contents, the Shalom synagogue is a typical example for the synagogues of the city of Izmir and for the synagogues of Turkey.

Following this work of documentation, we call for the completion of the documentation (historical, architectural and of structural) as a preparation for the full conservation of the synagogue as an important historical and cultural site of the Jews of Izmir, and as a part of the layout of synagogues in this old Jewish quarter of Izmir.

Note: The drawings are scaled to fit the page

הערה: קנה המידה של השרטוטים מותאם לדף

<u>הקדמה</u>

עבודה זו הנה תיעוד ומחקר של בית הכנסת ״שלום״ ברובע היהודי העתיק של איזמיר. בית הכנסת הוא אחד מבין תשעה בתי כנסת קיימים ברובע היהודי הישן של איזמיר (קיימים עוד שלושה בתי כנסת ברחבי העיר), ואחד מבין עשרים ושבעה בתי כנסת שהיו קיימים בעבר בעיר איזמיר. אנו יודעים זאת מתוך רישומים ומחקרים היסטורים שנעשו על קהילת יהודי איזמיר.

מלבד התיעוד האדריכלי נעשתה עבודת תיעוד צילומי מפורטת לבית הכנסת ובכלל זה תיעוד של חפצי היודאיקה הרבים הנמצאים בו. בעבודה זו יוכלו הקוראים למצוא גם ניתוח של שלבים שונים בהתפתחות בית הכנסת.

בית הכנסת עומד היום במצב תחזוקתי המניח את הדעת, אולם יש לבצע בו עבודות תחזוקה שוטפות וכן מספר עבודות ייצוב ושימור דחופות יותר. בעבודה זו ניסינו להצביע על בעיות דחופות בהן יש לטפל בהקדם.

בית הכנסת שלום מהווה דוגמא מיוחדת, המייצגת נאמנה את בתי הכנסת של קהילת יהודי איזמיר ותורכיה בכלל, הן בטיפולוגיה שלו והן בפרטיו ותכולתו.

אנו, המתעדים, קוראים בעקבות עבודת התיעוד המקדימה הזו, לבצע השלמה של התיעוד (היסטורית, אדריכלית והנדסית) כהקדמה לשימורו המלא של בית הכנסת כאתר היסטורי-תרבותי חשוב ומרתק של תרבות יהודי איזמיר, וכחלק מהמכלול של בתי הכנסת ברובע היהודי הישן של איזמיר.

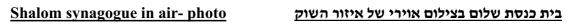
AREAL MAP- GULF OF IZMIR

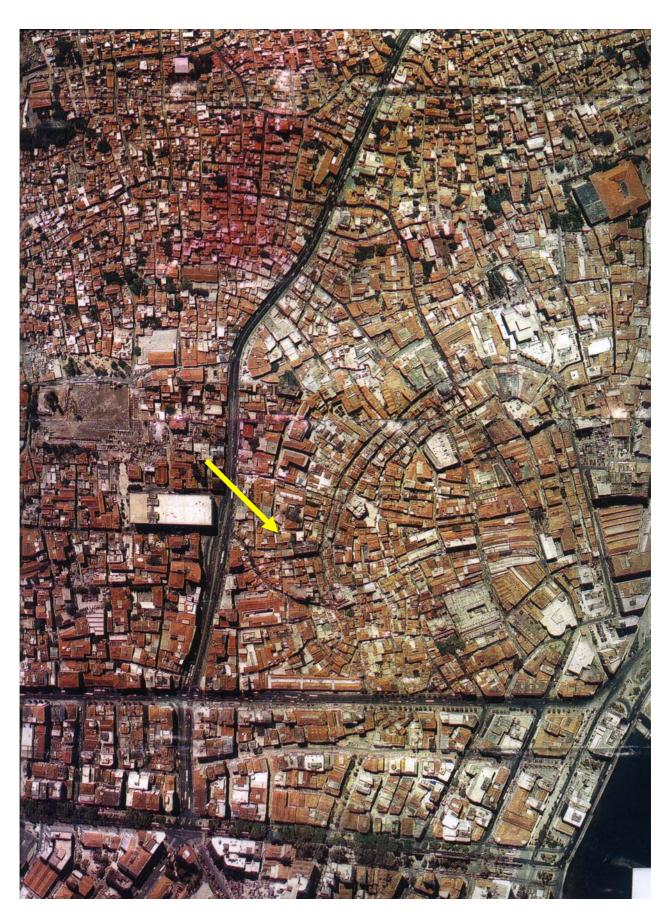
מפת סביבה- מפרץ איזמיר

בתי הכנסת ממוקמים באיזור שאליו הגיעו במאות ה- 16 וה- 17 יהודים רבים, היום- איזור השוק של איזמיר.

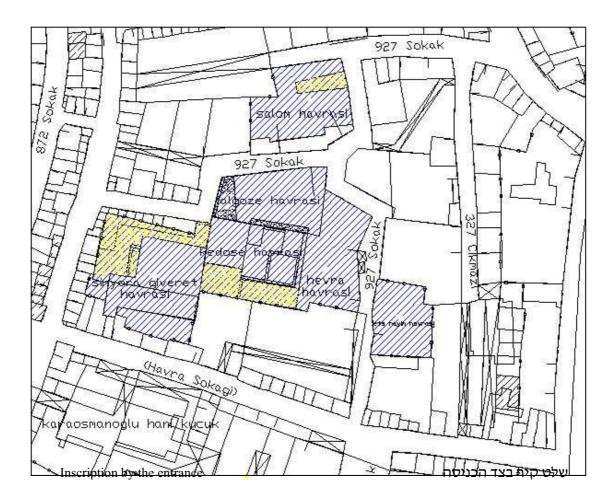
The synagogues are located where many Jews used to live back in the 16th and 17th centuries. Today it is the marketplace of Izmir.

בתכנית מיקום סביבה ניתן להבחין בבית כנסת ישלוסיי, ובחמישה בתי כנסת נוספים הנמצאים כנסת מיקום סביבה ניתן להבחין בית כנסת ייסניורהיי, בית הכנסת ההרוס ייקדושיי, בית כנסת ייאלגאזייי, בית כנסת ייעץ חייסיי).

בתי הכנסת נמצאים בליבו של איזור חנויות, שהיה בעבר מיושב רובו ביהודים. חלק מהחנויות, שהן כיום חלק של השוק, נבנו עם בתי הכנסת על מנת לתמוך בהם כלכלית.

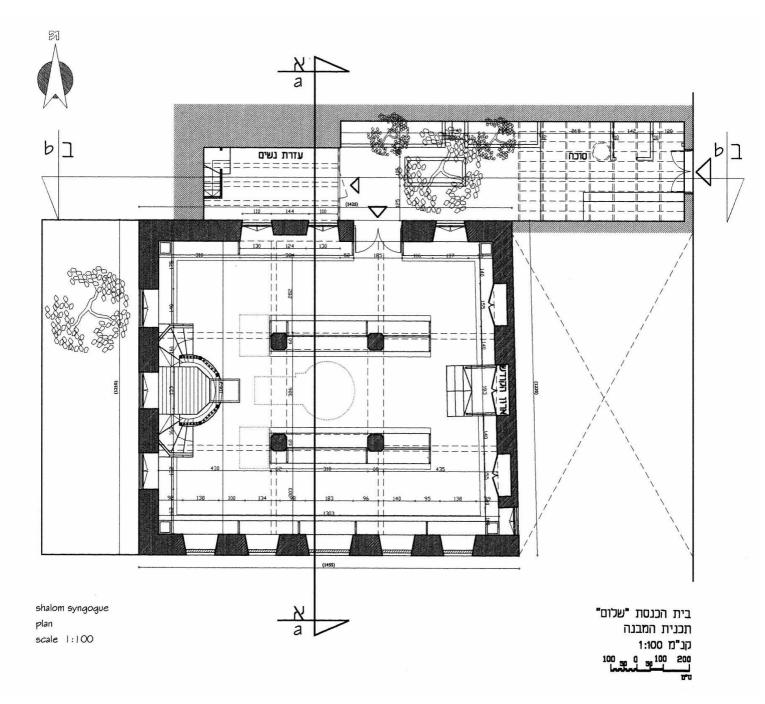
In this map it is easy to get an impression of the close location of the synagogues to one another. "Shalom" synagogue is a bit further north. "Senyora", "Kadosh", "Algazi" and "Hevra" synagogues form a close cluster. In the other side of the street from them stands "Etz Haim" synagogue.

ההיסטוריה הידועה לנו על בית כנסת שלום היא מעטה. באופן כללי ידוע על בתי הכנסת באיזמיר שהם עברו שינויים רבים בעקבות שריפות, גזירות של השלטון, והטשטשות זהותם הברורה של הקהלים השונים בעיר.

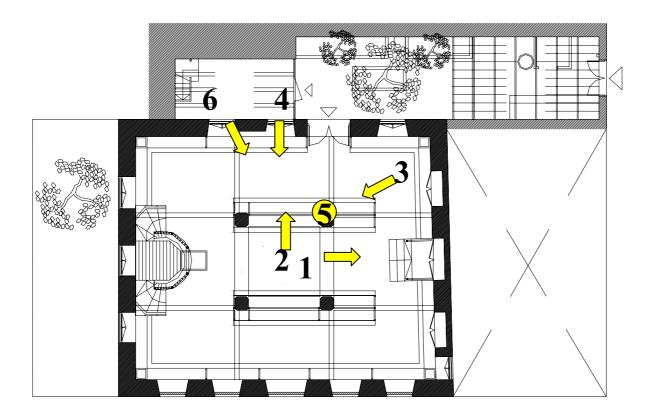
בית כנסת שלום נוסד בשנת 1500 לערך, על ידי יוצאי העיר הקרובה איידין. הוא נשרף בשריפה הגדולה של שנת 1772. השלטונות לא התירו לחדש את הפולחן בבית הכנסת אלא כעבור כמעט 30 שנה. ב- 1800 נפתח בית הכנסת המשופץ. בית הכנסת לא נשרף בשריפה של שנת 1841. בסמוך לו נבנו חנויות ששימשו כתמיכה כלכלית לצרכי בית הכנסת. במרחק- מה ממנו נבנה בית המדרש ישלוםיי. על שינויים במבנה בית הכנסת יפורט במסגרת ההסברים על המצב המשוחזר.

Little is known about **the history of "Shalom" synagogue.** It is supposed to have been founded in approximately 1500, by newcomers from the nearby city of Aydin. It was burnt in the big fire of 1772, and renewed for prayer only in 1800. The synagogue was not burnt in the fire of 1841, after the fire had miraclously stopped progressing at its gate. Adjacent to it are shops that gave a financial backup to the congregation. A place for studying religion (Bet Midrash) by the same name was a few shops away. About changes in the synagogue building see restored situation.

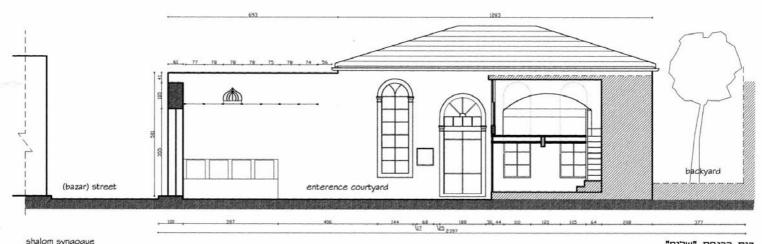

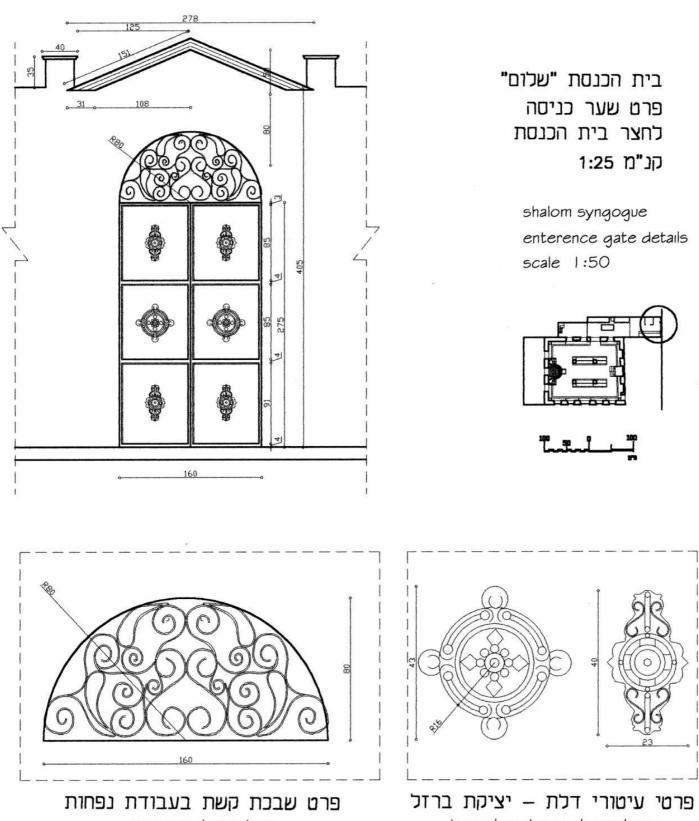
Pictures of interior- center of the synagogue

shalom syngogue northen elevation / section b-b scale 1:100 בית הכנסת "שלום" חזית צפונית /חתך חצר כניסה (ב–ב) קנ"מ 1:100

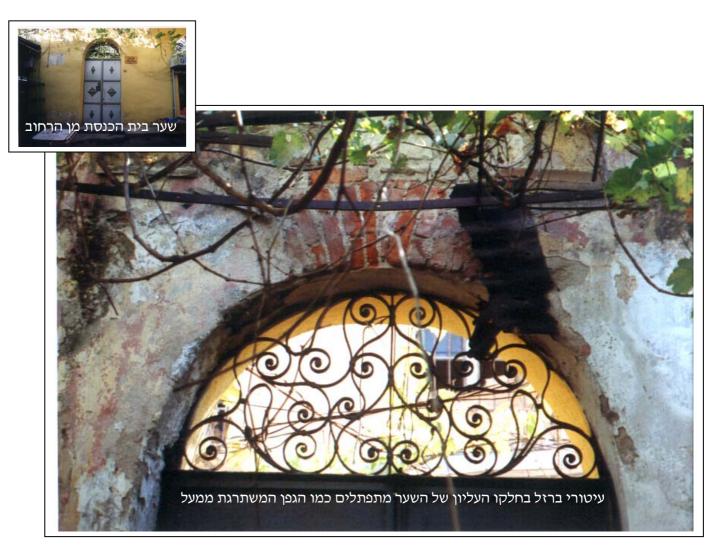

iron arc decoration

typical cast iron decorations

כלפי הרחוב שומר בית הכנסת על אלמוניות- אין שום סימן בשער הכניסה או בחומת בית הכנסת המעידים על אופי המקום.

השער עשוי מתכת, ואליו מוצמדים עיטורים גיאומטריים. מעל לדלת השער עיטורי ברזל מתעגלים נתונים בתוך מסגרת חצי עגולה, הדומים מאוד לגפן המשתלשלת מן הסוכה שנמצאת מעבר לשער (עיטורים דמויי צמחיה ניתן למצוא גם בתוך בית הכנסת בעיטורי התקרות ובתבליטים על כותרות העמודים).

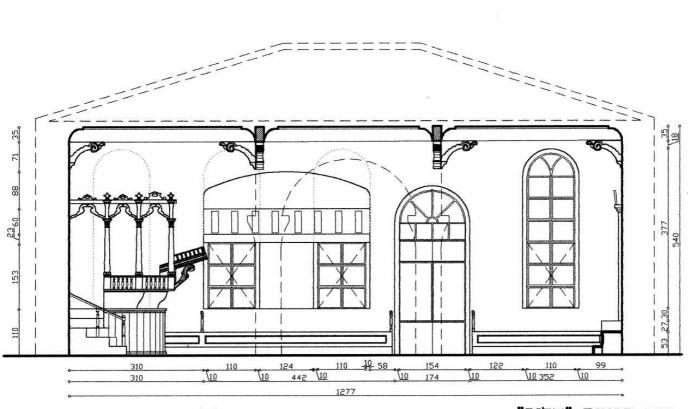
מעבר לשער חצר כניסה צרה. גם בבתי הכנסת הספרדיים היה בדרך כלל גן נוי בכניסה, בהשפעת הארכיטקטורה המוסלמית. בחצר זו כנראה היו מקימים סוכה עבור הקהילה בסוכות, כפי שנהגו בבתי כנסת אחרים.

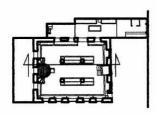
Shalom synagogue cannot be identified from the street. It is surrounded by a wall, and the iron entrance gate carries no sign.

The iron gate is decorated with geometrical iron decorations. The half- circular openning above the gate door is filled with meandering iron decorations, that remind the vinetree that covers the entrance to the courtyard behind the gate (other decorations inspired by vegetation can be seen inside the synagogue in the ceiling decorations and in the reliefs on capitals and columns).

Beyond the gate there is a narrow entrance courtyard. Spharadic synagogues (synagogues of Spanish Jews) usually had a small entrance garden, probably the influence of Islamic architecture. In this courtyard a Sukah (a shack built in the Jewish holiday of Sukot) was probably built for the community during the holiday of Sukot, as was customary in other synagogues.

שער הכניסה ועיטוריו בתצלומים

shalom syngogue

internal northen wall - view scale 1:100

בית הכנסת "שלום" פריסת פנים קיר צפוני קנ"מ 1:100 100 200 סיי סיי Northern wall

<u>קיר צפוני</u>

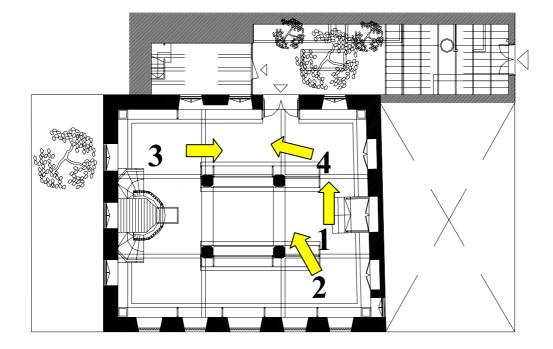
עראה הקיר הצפוני מארון הקודש

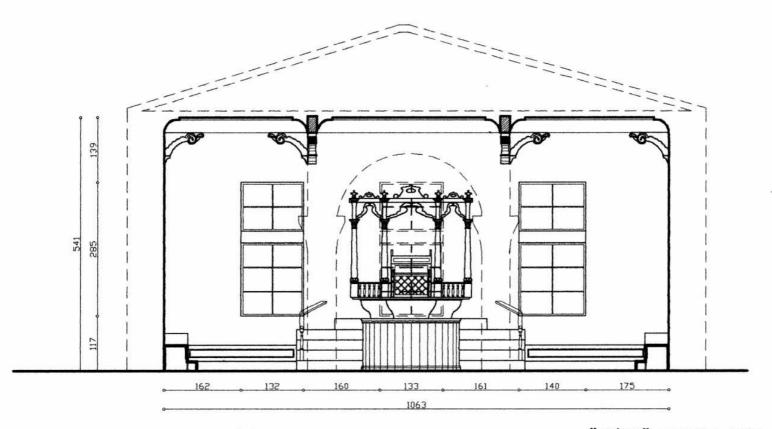

דלת הכניסה וחלון אופייני לקיר הצפוני

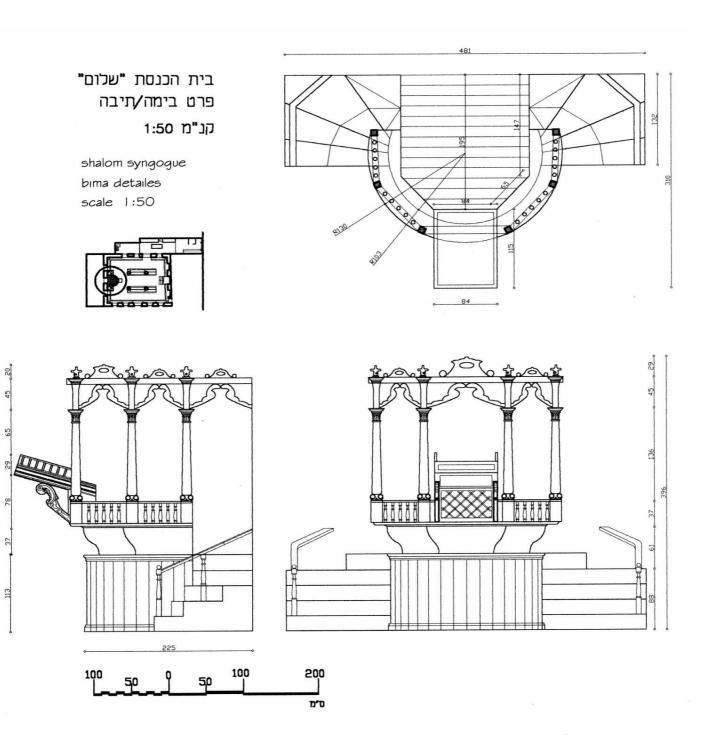

shalom syngogue

internal western wall - view scale 1:100

בית הכנסת "שלום" פריסת פנים קיר מערבי קנ"מ 1:100 קנ"מ ¹⁰⁰ ⁰ ¹⁰⁰ 200 שיי

תצלומים של תיבת העצ

Wooden Teva in pictures

מיקום התיבה בבית הכנסת הוא בסמוך לקיר המערבי. הצבת התיבה בקוטב הנגדי לקיר ההיכלות היא מסורת ארכיטקטונית שהובאה מאיטליה, שבה בתי הכנסת הם מטיפוס דו- קוטבי. בתי הכנסת של איזמיר ושלום בכללם, נבנו כשבמרכזם ארבעה עמודים המגדירים את מקום התיבה. הזזת התיבה בבית כנסת שלום מן המרכז אל הקיר האחורי נעשתה בתחילת המאה ה- 20.

Details פרטי תיבת העץ

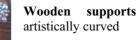
פלטפורמה לקורא בתורה Platform for Torah reading

מדרגות אבן לעלייה לתיבה Steps of stone rising to the Teva

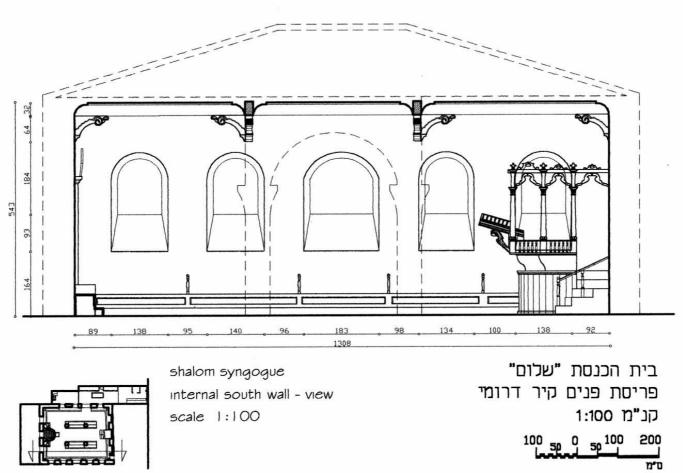
תומכות עץ למשטח הקריאה, מגולפות בגילוף אמנותי

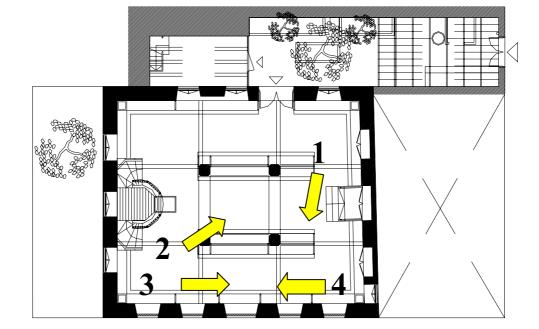

Dedication plaque placed in the front of the Teva

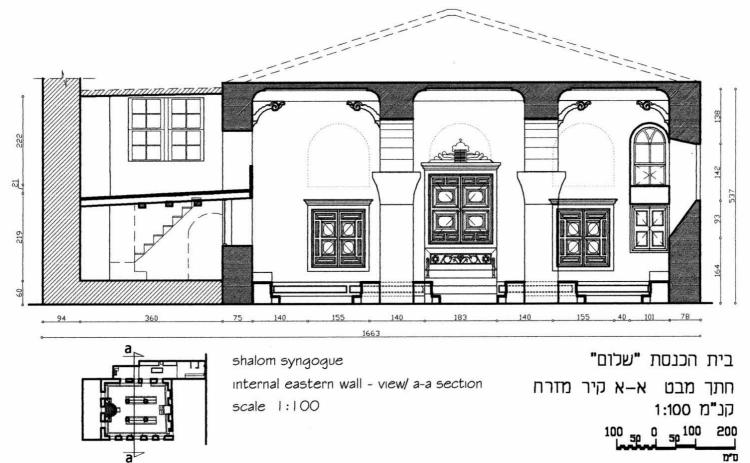

<u>קיר דרומי</u>

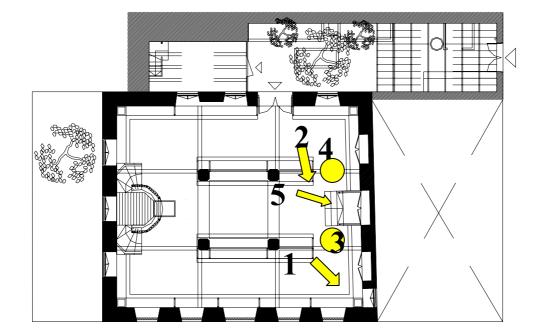

מראה החלונות בקיר הדרומי

Southern wall

סימ

5

Δ

2

Eastern wall (wall of Heichalot)

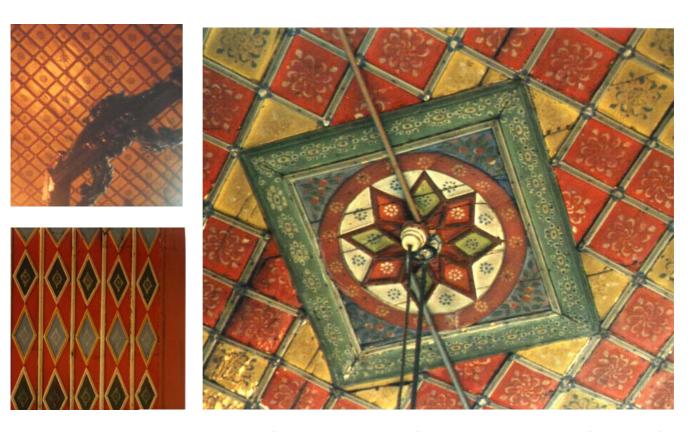
<u>קיר ההיכלות</u>

יינר התמידיי (מנורת נחושת)

3

<u>תקרות מעוטרות</u>

Decorated ceilings

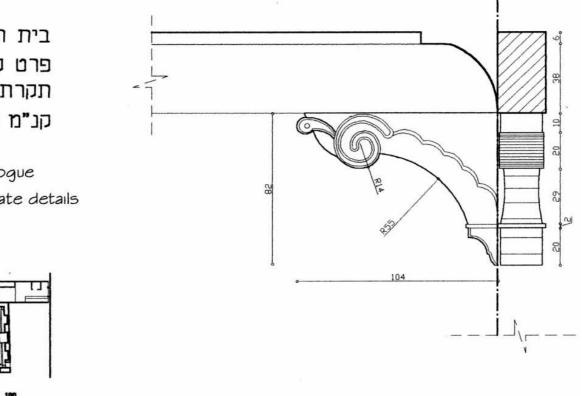

בכל מרובע של תקרה- הדפוס החזרתי של העיטור מסתיים בשוליים צבועים. בתקרה המרכזית שמעל למקומה המקורי של התיבה, השוליים מעוטרים בציורי צמחיה ומתקשתים כלפי העמודים.

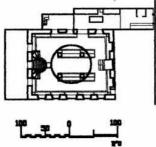
In every square of the ceiling the decorative pattern is framed by colored margins. The central ceiling, above the original place of the Teva, has margins painted with vegetal motifs, and it is curving down to the columns.

בית הכנסת "שלום" פרט קונזולה תקרת בית הכנסת קנ"מ 1:25

> shalom syngogue enterence gate details scale 1:50

Shalom synagogue is the 4of columns-9bays type: the ceiling is devided by the four central columns to 9 wooden squares carefully carved and painted

בשל מבנה בית הכנסת, שבמרכזו ארבעה עמודים, מחולקת התקרה לתשעה מרובעים. כל מרובע בתקרה המקורית הוא מעשה אמנות של גילוף עץ וצביעה.

on its two sides.

These squares are supported by wooden beams that meet the wall with an arched element. מרובעי התקרה נשענים על קורות הבולטות כלפי מטה, ונתמכות בקצותיהן על ידי אלמנט קשתי מגולף.

Beams meet the columns in the center of the synagogue.

נמצאו הכנסת בבית חפצים רבים, חלקם עדיין מונחים במקומם וחלקם בארונות מאוחסנים ההיכלות שבקיר ובארגזים המצויים בכל אחת מארבע פינות בית הכנסת. היודאיקה חפצי רב שנמצאו בבית הכנסת, הוקדשו לו על ידי מי אלו הקהילה. מאנשי נושאים תאריך באותיות ובמספרים עבריות המציינים את הספירה היהודית. מרבית החפצים שנמצאו בבית הכנסת הם מתחילת המאה ה- 20.

Many Judaica objects were found in the part synagogue, of which were placed where they are meant to be placed, and the rest were stored in cupboards.

The major part of the Judaica, was dedicated to the synagogue by members of the congregation. The artifacts carry а Hebrew date. Most of them are from the beginning of the 20th century.

> עטיפת ספרי התורה בבית כנסת שלום היא על פי המנהג הספרדי: מעיל תורה בעל צורה גלילית שבחלקו העליון לוח .עץ עגול ובו שני חורים לייעצי חייםיי. שולי המעיל הושארו פתוחים מאחור.

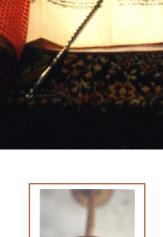

The covers of the Torah books are according to the Sephardic tradition of dressing the Torah with a decorated coat.

Judaica

Parochot- cloth coverings for the Heichal Hakodesh

213

פרוכות תלויות לפני דלתו של ההיכל, וכן לפני הארונות שלצדי ההיכל.

Parochot are hanging in front of the Heichal, and in front of the side cabins.

בדים המשמשים לגלילת ספר התורה

Cloths for rolling the Torah books.

רימונים לספר תורה עשויי כסף

Rimonim for the Torah books, made of silver.

Crowns and decorations for Torah books

כתרים ותליונים לספרי תורה

מסקנות מן התיעוד

במהלך תיעוד בית הכנסת, ניסינו להבין מה היה מראה בית הכנסת בתקופות שונות במרוצת מאות השנים שבהן היה בשימוש. הבחנו ברמזים לשינויים ותוספות :

 בית כנסת יישלוםיי הוא מטיפולוגיה של 4 עמודים - 9
 איזורים: במרכזו 4 עמודים סביב מקום הצבתה של התיבה, המחלקים את התקרה ל-9 מרובעי (ישדותי) עץ מעוצבים ומעוטרים.
 התיבה עומדת היום בקוטב הנגדי לקיר ההיכלות,
 בהתאם למסורת האיטלקית של בתי כנסת דו-

קוטביים. סימני ריצוף במקום שפעם עמדה בו התיבה מאשרים שמיקומה אכן היה במרכז בית הכנסת, כבשאר בתי הכנסת באיזמיר שהם בני תקופתו של ישלוםיי. ידוע לנו שהשינוי במיקומה של התיבה נעשה בתחילת המאה ה- 20.

- אגב הקמתה של עזרת הנשים נחסמה הגישה אל גינה אחורית מעבר לחזית המערבית.
  גינה זו היא במפלס גבוה יותר ממפלס חצר הכניסה (היא נמוכה בכ- 60 סיימ מהסף התחתון של החלונות). כיום לא קיימת גישה אל הגינה, והיא בבחינת ייגן נעוליי.
- מבנים חדשים שנבנו בצמוד לבית הכנסת חייבו סתימת חלונות. החזית המזרחית היא ייקיר ההיכלותיי שבו קבוע ארון הקודש ובשני צדדיו שני ארונות נוספים. בחזית זו היו בעבר שלושה חלונות מקושתים- חלון מעל לכל ארון. קיומם בעבר של חלונות אלו ניכר אך ורק בשינויים קלים בפניו של הקיר. בחזית הדרומית 5 פתחים גדולים המסתיימים בקשת. הפתחים מסודרים באופן סימטרי, והחלון האמצעי רחב מן השאר. היום פתחים אלו אטומים, אולם צורתם של הפתחים נשמרה.
- מדי כמה שנים היה נהוג להחליף את ״לבושו״ של בית הכנסת ולצבוע אותו מחדש. כיום
  צבועים קירותיו בצבע קרם, אך בעבר היו קירותיו צבועים בצבעים אחרים (למשל כחול).

Conclusions rising from the architectural documentation

During the process of documenting the Shalom synagogue, a few questions arose regarding the different appearance of the synagogue building in different stages of the Jewish life in Izmir. We reached the following conclusions:

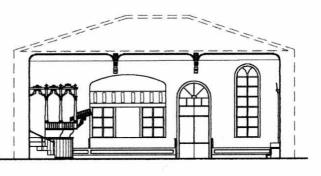
- Shalom is of the 4-columns-9-bays synagogue typology: in its center stand 4 columns, around the place in which the Teva used to stand. The 4 columns devide the ceiling into 9 wooden rectangles. The Teva is positioned today opposite to the Heichalot (wall with cabinets for the Torah books), as is common in the Italian bi-polar synagogues. Old floor tiles that were left under the place where the Teva used to stand, verify the fact that the Teva was positioned in the past at the center of the synagogue. We know that the Teva was moved from its original place in the beginning of the 20th century.
- Women's gallery is a late addition to the building. With its building, changes were made in the Northern wall of the synagogue: two high windows that reached almost as high as the ceiling, were lowered approximately by half. Above them there is a big opening in the wall that allows the women to look from the gallery into the synagogue.

- While closing the women's gallery- the access to a small back garden was blocked. That is the small backyard behind the Western synagogue wall. It probably used to be attached to the entrance courtyard. The backyard is higher than the entrance courtyard (about 60 cm below the windows). Today it cannot be reached.
- In the lifetime of the synagogue building, other buildings were built around it, sometimes adjacent to it. Windows that previously let the light through them were then sealed. The Eastern wall of the synagogue, which has an important role in the religious ceremony as the wall of the cabinets storing the Torah books, seems to have had windows. The signs on the eastern wall suggest that there was a window above each cabinet (3 in number). These windows were arched, and positioned high up on the wall.
  The southern wall has five window-like niches. They are symmetrically arrranged, the middle window being a little wider than the rest. They don't let light in.
- The walls of the synagogue were "dressed up" with new paints once every few years. Today, the walls are colored in off-white, but they used to be blue etc...

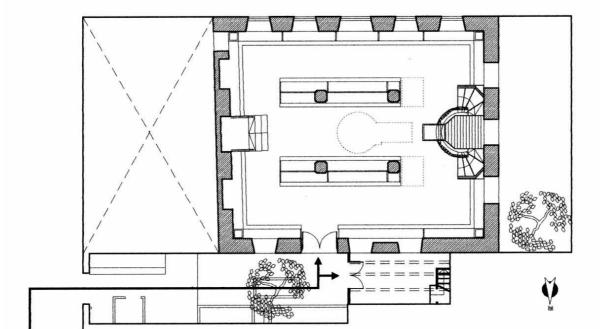
100 5p 0 5p 100 200

shalom syngogue internal northen wall - view existing situation scale 1:100 בית הכנסת "שלום" פריסת פנים קיר צפוני מצב קיים קנ"מ 1:100

shalom syngogue plan existing situation scale 1:200

בית הכנסת "שלום" תכנית – מצב קיים קנ"מ 1:200

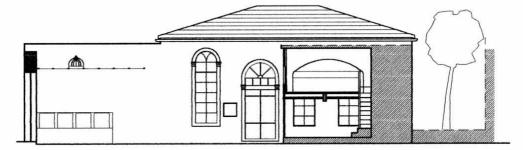

existing situation scale 1:200

shalom syngogue

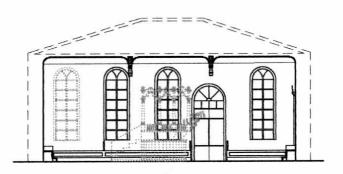
northen elevation -

בית הכנסת "שלום" חזית צפונית מצב קיים קנ״מ 1:200

100 <u>50 0 50 100 200</u> ערביין 100 200 סמ

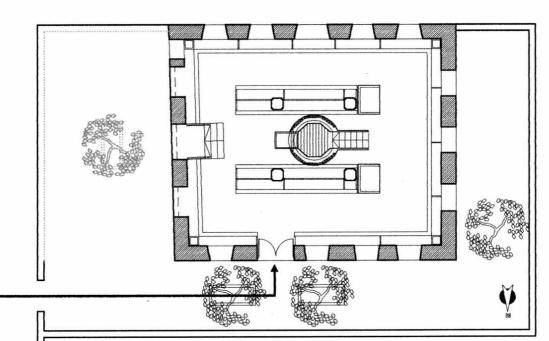
shalom syngogue restoreted internal northen wall - view scale 1:100 בית הכנסת "שלום" פריסת פנים קיר צפוני מצב משוחזר קנ"מ 1:100

restoreted plan scale 1:200

shalom syngogue

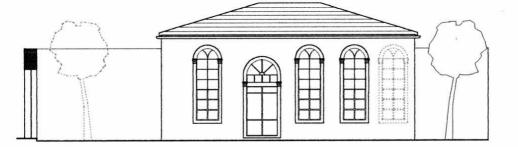
בית הכנסת "שלום" תכנית – מצב משוחזר קנ״מ 1:200

restoreted northen elevation scale 1:200

shalom syngogue

בית הכנסת "שלום" חזית צפונית משוחזרת קנ"מ 1:200

בבית הכנסת התגלו מפגעים שמקורם באחזקה לקויה.

Cracks in the walls סדקים בקירות

Cracks in beams סדקים בקורות

Stains of wetness כתמים של רטיבות

<u>סיכום</u>

בית כנסת ״שלום״ הוקם על ידי קהל של יוצאי קהילת איידין באיזמיר. הוא מן המוקדמים בבתי הכנסת של איזמיר. הוא עומד באזור שהיה בעבר אזור של מגורי יהודים, ושהיום עומדים בו מספר בתי כנסת. למרות ריבוי בתי הכנסת בסביבה הוא עומד לבדו- מוקף בחנויות, שהן היום חלק משוק גדול שמתפרש על כל אזור Kemeralti.

במבנהו הנוכחי, מן המאה ה- 19, הוא משתייך לטיפוס האופייני לכל בתי הכנסת באיזמיר בני תקופתו. זהו טיפוס של בית כנסת בעל צורה מרובעת, שבמרכזו 4 עמודים שביניהם ממוקמת התיבה.

לא רק בטיפולוגיה, אלא גם בשינויים שעברו עליו, בית כנסת יישלוםיי הוא מייצג של אופנות ותמורות בקרב יהודי איזמיר.

בית כנסת ״שלום״ הוא שריד של קהילה יהודית מכובדת. יופיו וחשיבותו גלומים החל בפרטיו הארכיטקטוניים, וכלה בהשתלבותו במרקם שסביבו. משום כך אנו רואים בו ובבתי הכנסת שסביבו- כולם עדים לקהילה היהודית מימים עברו- מבנים שראוי לשמר!

SUMMARY

The "Shalom" synagogue was built by Jews of Aydin that arrived in Izmir. It is one of the oldest synagogues of Izmir. Today it stands in the area where once Jews used to live, and many other synagogues that served them are still there. Shalom is surrounded by shops, that today are part of the market that is occupying the Kemeralti.

In its current building of the 19th century, it is of the same typology of all the other contemporary synagogues of Izmir. It is rectangular in shape. In the center four columns, between which the Teva was located.

Not only in typology, but also in the different changes it underwent throughout the years, Shalom is representing fashions and changes in the life of the Jews of Izmir.

Shalom synagogue is one of the relics of a dignified Jewish community. Its beauty and importance rest in its most tiny architectural details to its location within the dense urban tissue of centuries ago. That is why we consider Shalom synagogue and the synagogues in that area, as buildings that are worthy of conservation!

